

Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά
Στέλιος Λουμάκης - Πρόεδρος

Ελληνικό Ινστιτούτο Ενεργειακής Ρύθμισης
Ενεργειακοί Διάλογοι 2015

Δεκέμβριος 2015

NOME, Προμηθευτές και Βιομηχανία

Το μοντέλο NOME αποσκοπεί:

- Στο επιθετικότερο άνοιγμα της λιανικής μέσω της πρόσβασης όλων των Προμηθευτών στις φθηνές πηγές λιγνίτη και νερών.
- Στην παράκαμψη του προβλήματος της ύφεσης στην κατανάλωση που δεν επιτρέπει άμεσα νέες λιγνιτικές μονάδες από ιδιώτες ή νέους καθετοποιημένους Προμηθευτές.
- Ασύμβατη η συμμετοχή τελικών καταναλωτών όπως οι βιομηχανικοί στις δημοπρασίες.
- Αν επιθυμούν οι βιομηχανικοί καταναλωτές συμμετοχή στο NOME και εν συνεχεία εμπορία (πλεονάσματος), μόνο μέσω εταιρειών Προμήθειας.
- Έτσι δεν θα νοθεύεται το μοντέλο και ο τελικός σκοπός του που είναι το άνοιγμα της λιανικής δια της παροχής ικανών ποσοτήτων φθηνής ισχύος προς Προμηθευτές.

Τιμή εκκίνησης NOME

Καταρχήν η συγκυρία του φθηνού ΦΑ βοηθάει στο άνοιγμα της λιανικής κυρίως από τους υφιστάμενους καθετοποιημένους ιδιώτες Προμηθευτές (τους καθιστά ανταγωνιστικότερους από πριν).

Η τιμή εκκίνησης στο NOME οφείλει να καλύπτει:

- Το Μεταβλητό Κόστος λειτουργίας των μονάδων όπως ορίζεται στον Κώδικα.
- Το κόστος προσωπικού περιοριστικά που λειτουργεί τις μονάδες.
- Το κόστος λειτουργικής συντήρησης περιοριστικά των μονάδων.
- Το κόστος συντήρησης παγίου χαρακτήρα αναλόγως και του ορίζοντα ζωής εκάστης μονάδας.
- Το κόστος των ρύπων CO₂, αφού αυτό ούτως ή άλλως περιλαμβάνεται στο Μεταβλητό Κόστος κατά τον Κώδικα και εν συνεχεία αντισταθμίζεται στους βιομηχανικούς καταναλωτές.
- Σε διαφορετική περίπτωση το NOME θα καταλήξει να επιδοτείται σταυροειδώς από άλλου πόρους.

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός ΑΔΜΗΕ - ΔΕΗ

- Αρνητική οικονομική συγκυρία για την πραγματική αποτίμηση της αξίας του ΑΔΜΗΕ επιπλέον λόγω και του μονοπωλιακού και στρατηγικού του χαρακτήρα.
- Εθνικά επιζήμιες οι άρον-άρον μεταβιβάσεις. Μεγάλος κίνδυνος για την ευστάθεια συνολικά της αγοράς.
- Η ΔΕΗ πρέπει να αποζημιωθεί για τα πάγια αλλά και ευλόγως για την απώλεια κερδοφορίας από την θυγατρική της.
- Αδιανόητη η αποζημίωση μερική ή όχι της ΔΕΗ με χρήματα (πρακτικά διαγραφή οφειλών έως 500 εκατ. δηλαδή) που αυτή οφείλει στον ΑΔΜΗΕ έναντι ρεύματος που αγόρασε από ΑΠΕ και ιδιώτες.
- Ο ΑΔΜΗΕ δεν θα έχει εν συνεχεία την δυνατότητα να τα αποπληρώσει. Οι ίδιοι πόροι του ΑΔΜΗΕ είναι περί τα 250 εκατ. ετησίως και εξαντλούνται στην λειτουργία και συντήρηση του συστήματος.
- Αμφίβολο αν το Δημόσιο θα τα αποπληρώσει.
- Τις οφειλές αυτές μόνο η ΔΕΗ μπορεί και πρέπει να αποπληρώσει, αφού λόγω υψηλής κερδοφορίας και παρά τις μεγάλες προβλέψεις που εγγράφει, παράγει κερδοφορία.

Ιδιοκτησιακός διαχωρισμός ΑΔΜΗΕ - ΔΕΗ

- Η ΔΕΗ έχει δια της κερδοφορίας της αποσβέσει μεγάλο μέρος των ανείσπρακτων υπολοίπων 2,2 δις ευρώ, μέσω των υψηλών προβλέψεων που τακτικά εγγράφει (π.χ. 691 εκατ. στο 9μηνο 2015 και άλλα 375 το 2014).
- Το Δημόσιο θα πρέπει εκείνο να αποπληρώσει στην ΔΕΗ την αύξηση του μεριδίου του στον ΑΔΜΗΕ στο 100% και όχι να χρησιμοποιεί χρήματα της αγοράς.
- Αμφίβολο κατόπιν οι νέοι μέτοχοι του 49% του ΑΔΜΗΕ πόσα χρήματα και πότε θα εισφέρουν αλλά και που θα διατεθούν αυτά (εξόφληση οφειλών ή ανάπτυξη συστήματος).
- Η μη εξόφληση των οφειλομένων ισοδυναμεί με καταστροφική δομική και μόνιμη υπερημερία 3+ μηνών στις πληρωμές των παραγωγών, πέραν της όποιας επιπρόσθετης συγκυριακής λόγω π.χ. ανεισπραξιμότητας λογαριασμών.

Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος (ΜΔΕΙ)

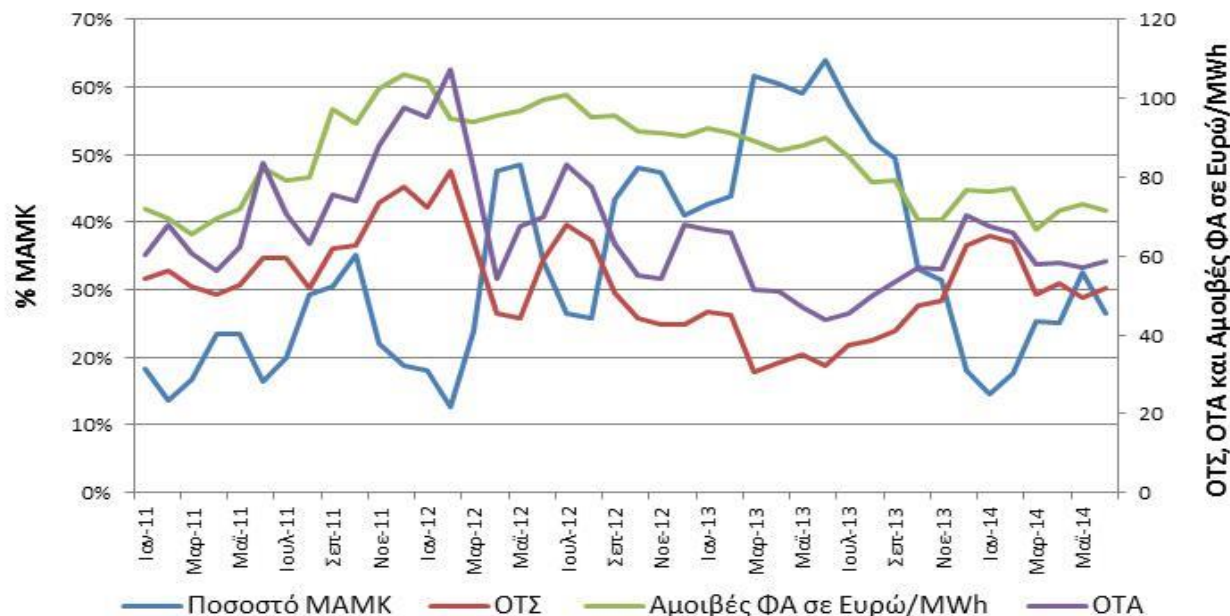
- Στην ΕΕ υπάρχει καταρχήν η συζήτηση για Διασυνδέσεις vs ΜΔΕΙ και επιπλέον έρευνες για τυχόν παράνομες κρατικές ενισχύσεις σε υφιστάμενους μηχανισμούς.
- Ο μόνιμος ΜΔΕΙ θα πρέπει να περιλαμβάνει διαγωνισμούς, όπου οι Προμηθευτές θα εξασφαλίζουν ανταγωνιστικά από τους παραγωγούς τα απαιτούμενα ΑΔΙ.
- Έτσι τα ΑΔΙ θα αντανακλούν καλύτερα την ανάγκη (ισορροπία) για πρόσθετη ή όχι παραγωγική δυναμικότητα.
- Τα ελεύθερα διαπραγματευόμενα ΑΔΙ θα γίνουν ο ρυθμιστής για νέες ή όχι επενδύσεις.
- Οι διασυνδέσεις στο βαθμό που υπάρχουν θα μπορούν να ελέγχουν την προς τα πάνω αύξηση των ΑΔΙ (από το περιφερειακό διαθέσιμο δυναμικό για εισαγωγές).
- Η ευελιξία μπορεί να αποτελέσει μια πρόσθετη διάσταση στα ΑΔΙ. Οι Προμηθευτές θα πρέπει μέσω των ΑΔΙ να αγοράζουν και την ευελιξία.
- Τα ΑΔΙ που πωλούν οι παραγωγοί θα είναι δύο ή και πλέον ταχυτήτων, αναλόγως των χαρακτηριστικών ευελιξίας της εγγυούμενης ισχύος.

Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας (ΜΑΕ)

- Οι Προμηθευτές θα πρέπει μέσω των ΑΔΙ να αγοράζουν και την ευελιξία που θα τους επιβάλει ο Διαχειριστής αναλόγως των αναγκών του συστήματος.
- Για όλα τα ανωτέρω πρέπει να υπάρχει και η χρονική διάσταση της διαθεσιμότητας τους όλο το έτος.
- Οποτεδήποτε συμμετάσχει και η Ζήτηση στον ΜΔΕΙ και την ΜΑΕ, η αξία της προσφοράς της θα αποτιμάται επί της πραγματικής χρονικής διαθεσιμότητας της για συμμετοχή συγκριτικά με τα ΑΔΙ.
- Αν δηλαδή η Ζήτηση ορίζεται να συμμετάσχει χρονικά έστω και θεωρητικά στο 1/50 του έτους στον ΜΔΕΙ (π.χ. Διακοψιμότητα), θα πρέπει να αποζημιώνεται με το 1/50 των ΑΔΙ με τα οποία αποζημιώνεται η παραγωγή για την καθ' όλο το χρόνο ενεργό συμμετοχή της στον ΜΔΕΙ.

Μηχανισμός Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ)

Ποσοστό ΜΑΜΚ, ΟΤΣ, ΟΤΑ και Αμοιβές μονάδων ΦΑ (πλην ΑΔΙ)

$$\% \text{ ΜΑΜΚ} = \text{Αμοιβές ΜΑΜΚ} / \text{Αμοιβές (ΜΑΜΚ+ΗΕΠ+Αποκλίσεις)} \times 100$$

- Μέχρι Ιούλιο 2013 (ΜΑΜΚ + Κανόνας 30% + Περιθώριο 10% -> πολύ υψηλά ποσοστά χρήσης ΜΑΜΚ 40-60% και ΟΤΣ μόλις στο 40% των ανηγμένων πλην ΑΔΙ λειτουργικών αμοιβών του ΦΑ.
- Αυγ – Δεκ 2013 ΜΑΜΚ + Κανόνας 30%
- Ιαν – Ιουν 2014 μόνο ΜΑΜΚ (προσομοιάζει περισσότερο την νέα κατάσταση) -> ΟΤΣ υπολείπεται και πάλι κατά τουλάχιστον 35% των ανηγμένων πλην ΑΔΙ λειτουργικών αμοιβών του ΦΑ.

Αναβάθμιση ΛΑΓΗΕ σε NEMO

Εξέλιξη που συνάδει με το target model το market coupling, αλλά εμπεριέχει σημαντικές προκλήσεις. Σημεία που πρέπει να προσεχθούν αρκεί:

- Να μην υπάρξει και πάλι έλλειψη αξιοπιστίας της Πολιτείας στην πορεία εξέλιξης των μετασχηματισμών επ' ευκαιρία «παιδικών ασθενειών» που θα ανακύψουν και θα πρέπει άμεσα να διορθωθούν.
- Η ΕΕ να μην εφαρμόζει αλλά καρτ τους κανόνες θεσμικής αξιοπιστίας που κατά τα λοιπά εκπροσωπεί και διακηρύττει.
- Αρνητικό παράδειγμα θεσμικής αναξιοπιστίας πανευρωπαϊκά η παραμονή στρεβλώσεων (merit order effect) στην χονδρεμπορική αγορά που πλήττουν δομικά την αρχιτεκτονική των ΕΛΑΠΕ, την στιγμή που η ΕΕ «διατρανώνει» υπέρ των επενδύσεων ΑΠΕ.

Τιμολογιακή πολιτική Προμήθειας και βιομηχανία

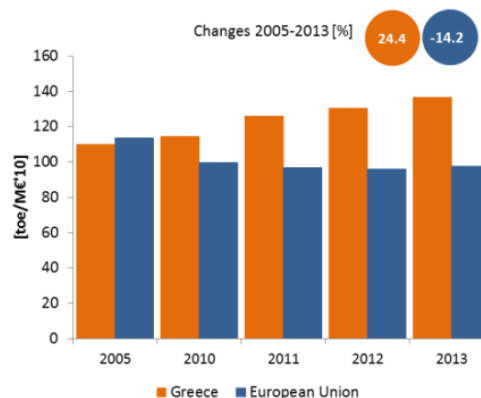
Από την πλευρά της Προμήθειας:

- Όχι οριζόντιες λύσεις εκπτώσεων που κατευθύνουν πόρους σε τομείς που δεν απαιτούνται.
- Πολλές κατηγορίες παραμετροποιημένων τιμολογίων
- Επιπλέον διμερείς διαπραγματεύσεις με Key Account πελάτες για ειδικές εκπτώσεις προφίλ, όγκου, φερεγγυότητας, αύξησης της κατανάλωσης (δηλαδή ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια).

Από την πλευρά της βιομηχανίας και των key Account πελατών:

- Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού και παραγωγικών διαδικασιών με στόχο την εξοικονόμηση και την μείωση της ενεργειακής έντασης.
- Επιδότηση του εκσυγχρονισμού της βιομηχανίας μέσω Αναπτυξιακού Νόμου, ΕΣΠΑ κλπ.

Final energy intensity in industry

Source: European Commission based on EUROSTAT and European Commission/AMECO

Πλαίσιο αλλαγής Προμηθευτή

Θεμελιώδεις κανόνες υγιούς αγοράς:

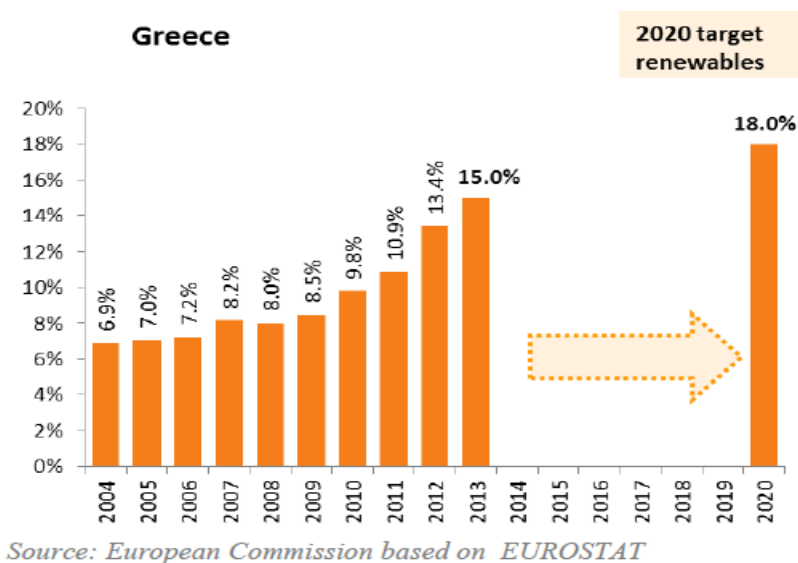
- Οι υποχρεώσεις πρέπει να αποπληρώνονται.
- Οι καταναλωτές δεν πρέπει να αισθάνονται ότι το σύστημα τους επιτρέπει να μην πληρώνουν τους λογαριασμούς τους και παρόλα αυτά αφού αλλάξουν πολλαπλούς προμηθευτές στο ενδιάμεσο μην πληρώνοντας, χωρίς να τους κοπεί το ρεύμα θα καταλήξουν στην προστασία του Προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου.
- Η πρωτοβουλία ΡΑΕ για περιορισμούς στις μετακινήσεις λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών είναι στην θετική κατεύθυνση.

Νέο πλαίσιο στήριξης ΑΠΕ

- Οι Κατευθυντήριες Γραμμές (ΚΓ) της ΕΕ έχουν εφαρμογή στα νέα στο εξής έργα.
- Οι ΚΓ της ΕΕ αποτελούν εργαλειοθήκη επιλογών και όχι τυφλά μοντέλα.

Συνεπώς το νέο εθνικό πλαίσιο στήριξης ΑΠΕ με βάση τις ΚΓ θα πρέπει να συνεκτιμά:

- Την απόσταση της χώρας από τον εθνικό στόχο.

- Την μακροπρόθεσμη ευστάθεια του συστήματος και των επενδύσεων με βάση την προβλεπόμενη ζήτηση για ενέργεια.
- Την αυτορρύθμιση του όγκου των νέων επενδύσεων με ανάληψη μέρους του ρυθμιστικού κινδύνου από τους ίδιους τους νέους επενδυτές.

Target Model και ΑΠΕ

Είσοδος των νέων μεγάλων ΑΠΕ (>10 mw) στην κατανεμόμενη αγορά μέσω του target model θα αποτελέσει τον κορμό της αυτορρύθμισης του συστήματος και θα σταθεροποιούσε την ΟΤΣ και την χονδρεμπορική αγορά.

Χρειάζεται ωστόσο να διασφαλιστεί:

- Ποια premium και πως θα τα λαμβάνουν οι ΑΠΕ αυτές επιπλέον της αποζημίωσης στην ΟΤΣ, συμπληρωματικά της οποίας αμείβονται και οι συμβατικοί παραγωγοί (ΜΑΜΚ, ΑΔΙ).
- Επιπλέον ενεργοποίηση της αγοράς εγγυήσεων προέλευσης.
- Δημιουργία intraday αγοράς αλλά και εξισορρόπησης προσαρμοσμένες στα δομικά χαρακτηριστικά των ΑΠΕ.

Για τα μικρότερα νέα έργα θα πρέπει να εφαρμοστούν επίσης ανταγωνιστικές διαδικασίες ένταξης και αποζημίωσης στην βάση της:

- Δημιουργίας corridor ετήσιων στόχων νέας διείσδυσης ΑΠΕ και όχι απόμακροι στόχοι που χάνεται η έννοια της παρακολούθησης-ρύθμισης.
- Το corridor θα παρακολουθεί τις ενεργειακές ανάγκες της ζήτησης αλλά και τις τεχνολογικές εξελίξεις στην ωρίμανση των τεχνολογιών.
- Ετήσιες δημοπρασίες της νέας ισχύος του corridor για τα νέα έργα.
- Απονομή ισχύος στα νέα έργα με βάσει την οικονομικότερη προσφορά του ζητούμενου premium είτε ως απόλυτη τιμή είτε ως διαφορά από την εκάστοτε χονδρεμπορική.
- Η δέσμευση ισχύος δεν θα είναι αορίστου χρόνου αλλά περιορισμένου και επί ποινή μη εκπλήρωσης από πλευράς επενδυτών.

Διακοψιμότητα – σχέδιο ΥΑ

- Πρόκειται για μέτρο εικονικό, αφού αφορά αμοιβές χωρίς να υπάρχουν καν εντολές περικοπών.
- Δεν πρόκειται να υπάρξουν εντολές περικοπών λόγω υπερδυναμικότητας τα επόμενα δύο χρόνια που αφορά η εφαρμογή της.
- Μέτρο ασύνδετο με on demand περικοπές φορτίου άρα και με την υποτιθέμενη ευστάθεια του συστήματος, αλλά αντί αυτών συνδεδεμένο με την ύφεση της κατανάλωσης ιστορικά (πρακτικά φόρος υπέρ τρίτων).
- Υπερδιαστασιολογημένη τουλάχιστον στο διπλάσιο αφού αφορά ιστορικά στοιχεία ύφεσης στην κατανάλωση τελευταίας βετίας αντί 5ετίας και μάλιστα όχι της τελευταίας. Στην τελευταία 5ετία 2010-2014 υπάρχει μάλιστα αύξηση της κατανάλωσης των επιλεγόντων πελατών ΥΤ από 6,3 σε 6,7TWh αντί για μείωση.
- Υπερδιαστασιολογημένη αφού το κατώφλι ένταξης μειώθηκε παράτυπα στα 3 mW αντί για 5 mW.
- Υπερκοστολογημένη αφού θα διατίθεται ως επιλογή για μόλις 168 ώρες τον χρόνο από τις 8.760 που αυτός διαθέτει. Συνεπώς κοστολογείται 50 φορές ακριβότερα από τα ΑΔΙ που δίνονται στην παραγωγή για διασφάλιση επάρκειας ισόποσης ισχύος όλο τον χρόνο.
- Αντιεπισημονικοί και αναληθείς υπολογισμοί των συντελεστών υποτιθέμενης ευθύνης των ΦΒ στην ευστάθεια. Μη πίστωση των θετικών της τεχνολογίας στην εξαφάνιση του sunrise effect και της μεσημεριανής πανάκριβης πραγματικής αιχμής.
- Επιβάρυνση στις κατηγορίες των παραγωγών με ανάποδη κλιμάκωση (επιβαρύνονται ασύμμετρα περισσότερο οι μικροί παραγωγοί και παντελώς εκτός πνεύματος και γράμματος του ν. 4203/2013 περί εξισορρόπησης των επιπτώσεων αναλογικά σε αυτούς.